

APEL Vladi Republike Hrvatske

OTVORIMO DIJALOG I POŠTUJMO DEMOKRATSKE PROCEDURE JAVNE RASPRAVE O RASPODJELI SREDSTAVA IZ JAVNIH IZVORA ZA UDRUGE!

Povodom najava vezanih za preraspodjelu novčanih sredstva unutar dijela prihoda od igara na sreću za 2016. godinu pozivamo Vladu RH da razmotri sljedeće činjenice i stavove:

Uspostavljeni **sustav financiranja organizacija civilnoga društva** u Republici Hrvatskoj dobar je **primjer i uzor u kvalitetnoj i transparentnoj izgradnji sustava podrške** razvoju civilnog društva, koji je prepoznat u zemljama regije, ali i šire na području Euromediterrana. Brojne su strane delegacije učile iz naše prakse i postignuća te koristile naš primjer za izgradnju i unaprjeđivanje podrške razvoju civilnoga društva u svojim zemljama. Važnu ulogu u tom procesu imaju **Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i Savjet za razvoj civilnog društva**, koji su ujedno i temelj našeg ugleda i kredibiliteta u međunarodnoj zajednici kada je riječ o demokratskim dosegima razvoja civilnoga društva.

Republika Hrvatska zadnjih desetak godina sustavno radi na poboljšavanju i transparentnosti dodjele javnih sredstava udrugama primjenjujući model suradnje između donositelja odluka i organizacija civilnoga društva. Prijedlog promjene raspodjele iz sredstava igara na sreću, bez temeljite procjene učinka i utjecaja za svako pojedino područje, bez obzira smanjuje li se ili povećava postotak izdvajanja, praksa je koja dugoročno ne doprinosi kvaliteti rada udruga ili, poboljšanju statusa najugroženijih u društvu, koji često ovise o uslugama koje pružaju udruge.

Organizacije civilnog društva koje rade na demokratizaciji i razvoju civilnoga društva upravo su one koje predvode brojne procese

suvremenih inovativnih društvenih rješenja i vrlo često upravo one daju podršku organizacijama koje djeluju u najrazličitijim društvenim područjima (obrazuju, savjetuju, pomažu u pripremi i provedbi projekata iz domaćih i EU fondova). Smanjenjem sredstava ozbiljno bi se ugrozila ne samo mreža potpore već i djelovanje i opstanak brojnih organizacija koje pružaju direktne socijalne usluge najranjivijim skupinama u društvu.

Paušalna procjena smanjenja sredstava u bilo kojem programskom području bez procjene njihovog doprinosa demokratizaciji, poštivanju ljudskih prava, socijalnoj koheziji, neformalnom obrazovanju, ukupnom poboljšanju kvalitete života i doprinosu mjerama iz nacionalnih strategija, ugrožit će međusektorsku suradnju i sinergiju, u koju se ulagalo godinama, iz najrazličitijih izvora financiranja, a koja je do sada urodila brojnim pozitivnim promjenama prema održivijem društvenom i gospodarskom razvoju.

Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava samo su neka od tijela državne uprave koja dugi niz godina aktivno koriste resurse udruga koje rade na razvoju civilnoga društva, bilo u kreiranju javnih politika, praćenju provedbe pojedinih programa podrške iz EU, partnerskim projektima i dr. Udruge daju svoj volonterski doprinos stručnim znanjima, vremenom i entuzijazmom (npr. prve *project ficheve* i Upute za podnositelje projektnih prijedloga su pisali stručnjaci iz civilnog sektora). Primjer strategija u kojima su ključnu ulogu odigrali stručnjaci iz udruga u poticanju donošenja razvojnih dokumenata i aktivnom sudjelovanju u izradi su Nacionalna strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske, Nacionalna strategije za razvoj socijalnog/društvenog poduzetništva u RH, Zakon o zaštiti prirode, Zakon o volonterstvu, Nacionalni program za razvoj volonterstva, Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, Obiteljski zakon i još brojni drugi.

Tijekom svih ovih godina, udruge su aktivno podržavale uvođenje sustava transparentne dodjele financijske podrške iz javnih sredstava i uvijek su spremne doprinijeti poboljšanju sustava dodjele. Uz podršku Nacionalne zaklade je pokrenut decentralizirani model financiranja razvoja civilnog društva u okviru kojega se provodi i terensko praćenje provedbe dijela projekata financiranih javnim novcem, što predstavlja ključni element mjerenja socijalnog i ekonomskog utjecaja rada udruga. Zagovaramo i sudjelovat ćemo u otvorenom dijalogu i procjeni učinka organizacija civilnoga društva i kvaliteti rada organizacija te konkretnog utjecaja na poboljšanu kvalitete življenja u zajednicama i stanja za najranjivije skupine.

Razvijeno civilno društvo odlika je svih demokratski i ekonomski razvijenih društava. Ishitrene i nedovoljno utemeljene odluke mogu dugoročno narušiti ili u nekim slučajevima u potpunosti izbrisati mehanizme i procedure koje su se gradile godinama. Predloženi model raspodjele sredstava će izravno utjecati na održivost rada malih lokalnih udruga koje aktivno doprinose rješavanju lokalno prepoznatih problema i razvoju svojih zajednica.

U vrijeme visoke nezaposlenosti, ne treba zaboraviti da udruge zapošljavaju značajan broj ljudi, uključujući i one u nepovoljnom položaju koji su teško zapošljivi. Udruge raspolažu znanjima i vještinama u pripremi projektnih prijedloga te u potpunosti apsorbiraju sredstva Europskih fondova namijenjena za njihove projekte, ali i sudjeluju u partnerskim projektima s JLS i drugim javnim institucijama.

Stoga, još jedanput naglašavamo kako je važno pažljivo razmotriti koji su učinci rada udruga i na temelju činjenica odlučiti o promjenama u sustavu, koje će doprinijeti poboljšanju, a ne urušavanju sustava, koji se gradi od osamostaljenja Hrvatske.